

Број/Број: 03/1-50-1-9-30 /08
Сарајево/Сарајево: 1. 12. 2008.

PREDMET: Informacija o radnom posjetu članova Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH Republici Češkoj, od 12. do 14. studenog 2008.
Veza. akt broj:03/1,03/11-05-443/08

U razdoblju od 12. do 14. studenog 2008. Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH boravilo je u posjetu Češkoj Republici. Izaslanstvo Zajedničkog povjerenstva činili su: Adem Huskić, Vinko Zorić, Jozo Križanović, Drago Kalabić i Hazim Rančić, članovi Povjerenstva, te Dragica Hinić, tajnica, i Jovica Katić, stručni suradnik.
Iz Misije OESS-a u BiH s izaslanstvom je u Pragu boravila Tanja Pašić.

Dana 13. 11. 2008. izaslanstvo Zajedničkog povjerenstva posjetilo je Odbor za sigurnost Zastupničkog doma Parlamenta Češke Republike. Izaslanstvo Odbora predvodio je g. Franisek Bublan, predsjednik Odbora, uz sljedeće članove Odbora: Vaclav Klučka, Zuzka Bebartova-Rujbrova, Filip Tesar, Jiri Čech i Karel Šplichal.

Adem Huskić se u uvodnom obraćanju zahvalio članovima Češkog parlamenta na organiziranju ovoga sastanka i informirao domaćine o nadležnostima Zajedničkog povjerenstva. Govorio je o dosadašnjoj reformi zakonodavstva BiH u području sigurnosti te suradnji koju Zajedničko povjerenstvo ostvaruje s drugim međunarodnim institucijama u našoj zemlji. Na kraju uvodnog obraćanja zamolio je članove Odbora za sigurnost Parlamenta Češke Republike da, prema svojim mogućnostima, pomognu Bosni i Hercegovini na njezinom putu k NATO-u i europskim integracijama, naročito u razdoblju kada Češka preuzme predsjedanje Europskom unijom.

Frantisek Bublan upoznao je članove Zajedničkog povjerenstva s ustrojstvom Odbora unutar Zastupničkog doma, te institucijama iz područja sigurnosti s kojima Odbor neposredno surađuje. Odbor razmatra sve zakonske prijedloge koji se tiču sigurnosti, a dolaze iz ministarstva unutarnjih poslova ili drugih sigurnosnih službi. Osim zakonskih prijedloga, Odbor razmatra i prijedlog proračuna. Za financiranje obrambenog i sigurnosnog sektora u Češkoj Republici iz proračuna se izdvaja oko 10%, što iznosi oko 2% BDP-a. Pohvalio je nedavno potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH s EU te obećao da će Bosna i Hercegovina svakako biti važnom temom za vrijeme predsjedanja Češke Europskom unijom. Ministar vanjskih poslova Češke Republike nedavno je intervjuu istaknuo da će približavanje BiH i drugih zemalja zapadnog Balkana biti jedan od prioriteta Češke tijekom njezinog predsjedanja. Pri tome je naglasio da će BiH prije ulaska u EU morati ispoštovati sve postavljene uvjete, navodeći da je i Češka, prilikom učlanjivanja u EU, morala povezati određenje institucije i staviti ih pod zajednički policijski nadzor. Danas tako u cjelokupnoj policijskoj strukturi djeluje jedno zajedničko policijsko tijelo zaduženo za koordinaciju i subordinaciju. Dodatni motiv za ispunjenje ovoga uvjeta Bosni i Hercegovini treba biti ukidanje viznog režima za sve njezine građane, za što će se Češka zalagati tijekom predsjedanja Europskom unijom.

Potom je zamolio članove Zajedničkog povjerenstva za objašnjenje dosadašnje policijske reforme u BiH, koja je bila glavnim razlogom potpisivanja SSP-a BiH s EU. Zašto je rješavanje ovoga pitanja trajalo dugo, te na koji su način predstavnici različitih političkih stranaka uspjeli usuglasiti svoja oprečna stajališta u ovome slučaju? Zanimalo ga je može li se takva policija smatrati jednim od stupova države BiH ili samo kao jedan od koraka Bosne i Hercegovine na putu k EU?

Adem Huskić je, odgovarajući na ovo pitanje, naveo da je BiH usvajanjem dvaju zakona kojima se djelomično reformira policijska struktura uspjela potpisati SSP s EU, premda i danas o ovome pitanju postoje jednako različita mišljenja. Iznoseći svoje osobno mišljenje, istaknuo je kako se ta dva zakona uglavnom odnose na dvije državne agencije te kako za sada u biti nisu ništa promijenila, budući da još nije počela njihova primjena. Pojasnio je postojeći kompliciran državni aparat utemeljen na Daytonskom mirovnom sporazumu, koji se odrazio i na policijsku strukturu, pri čemu središnji problem čine neriješene nacionalne podjele unutar policijskih struktura u BiH.

Drago Kalabić naveo je da su najviši dužnosnici EU iz Bruxellesa pozdravili usvajanje ovih dvaju zakona, ističući da će njihovim usvajanjem BiH dobiti jednu adresu za rješavanje problema policijskih struktura, što je i bilo ocijenjeno za glavni problem. Usvajanjem tih zakona predstavnici iz Republike Srpske učinili su ustupak, jer je jedan dio policijskih nadležnosti prenesen s entitetske na državnu razinu. Policijskom reformom u BiH željelo se provesti ustavna reforma, što je korenspodiralo sa zahtjevom za ukidanjem entiteta. Pojasnio je da SIPA i sada, po nalogu Suda BiH odnosno državnog tužitelja, može uhititi bilo kojeg građana BiH po osnovi bilo kojeg kaznenog djela. Zaključio je da je javni red i mir u državi na visokoj razini te gotovo uopće nema njegovog narušavanja. Na cijelom teritoriju nema etničkih sukoba, te se na temelju svega toga može zaključiti da policijske strukture dobro obavljaju svoj posao.

Zuzka Bebartova-Rujbrova istaknula je kako je u Češkoj Republici vođena velika rasprava u vezi s pojačavanjem mjera za borbu protiv terorizma, a naročito o rješavanju pitanja do kuda seže zaštita države na ovome polju, odnosno kada država počinje ulaziti u sferu prava pojedinca. Navela je da ni danas politika u Češkoj Republici nije našla zajedničko stajalište glede ovoga pitanja, te zamolila predstavnike Zajedničkog povjerenstva za odgovor na pitanje koji bi to bili većinski prihvaćeni prioriteti na polju sigurnosti u BiH, te dolazi li se lako na sjednicama Povjerenstva do konsenzusa.

Karel Šplichal istaknuo je kako je jedan konsenzus glede različitosti nastao upravo u Pragu, i to prije svega zahvaljujući veleposlaniku Bosne i Hercegovine u Češkoj Republici, N.J.E. g. Ivanu Orliću. U tom je smislu rekao da je Češki Parlament pokrenuo inicijativu za osnivanje skupine Češko-bosanskohercegovačkog prijateljstva. Poželio je svim građanima BiH da žive u miru, izražavajući veliku žalost zbog tragičnih ratnih događanja koja su u proteklome razdoblju pogodila prostore bivše Jugoslavije. Osvrćući se na komentar svoje kolegice, naveo je kako oni raspolažu informacijama da u BiH ima osoba koje su na određeni način bile povezane s terorizmom, i to iz onih zemalja u kojima je terorizam veoma raširen i ima podršku. Ipak, shvatio je da u BiH više nema tih terorističkih prijetnji i zamolio za odgovor na koji su način vlasti u BiH uspjele riješiti te prijetnje?

Vinko Zorić kazao je da su članovi Zajedničkog povjerenstva nastojali i sada nastoje podići sigurnost na visoku razinu. Stoga su svi njegovi članovi spremni u potpunosti i vrlo ozbiljno uključiti sve bh. sigurnosne strukture u borbu protiv terorizma.

Drago Kalabić je, kada je terorizam u pitanju, naveo kako su međunarodna zajednica i Sjedinjene Američke Države poslale niz ozbiljnih upozorenja. Ocijenio je terorizam kao sofisticiranu aktivnost, zaključujući da Bosna i Hercegovina uopće ne podcjenjuje ovaj problem i da će u idućem razdoblju ovo pitanje sigurno biti jedno od onih na koje će domaće institucije morati dati konačan odgovor.

Jozo Križanović mišljenja je kako ne postoji zemlja koja je pošteđena problema terorizma i organiziranog kriminala. Te probleme BiH prvenstveno treba rješavati u suradnji sa susjednim zemljama i zemljama u regiji. Bosna i Hercegovina je zbog policijske reforme bespovratno izgubila više od jedne godine kako bi potpisala SSP s EU, a te su teškoće izazvane prvenstveno unutarnjom strukturom uređenja BiH. Naposljetku, predstavnici Europske unije istaknuli su da je BiH provela policijsku reformu, unatoč njegovu mišljenju kako se ništa bitno neće promijeniti usvajanjem dvaju

policijskih zakona koja su bila uvjet za potpisivanje SSP-a. Zamolio je predstavnike Češke Republike da u idućem razdoblju, za vrijeme njihova predsjedanja Europskom unijom, imaju u vidu sve probleme koje su on i članovi Povjerenstva naveli tijekom ovoga sastanka, kako bi pomogli u njihovom rješavanju.

Tijekom boravka u Češkoj izaslanstvo Zajedničkog povjerenstva posjetilo je i Veleposlanstvo Bosne i Hercegovine u Republici Češkoj. Izaslanstvo su primili N.J.E. g. Ivan Orlić, veleposlanik BiH u Češkoj, te Sulejman Vlajčić, tajnik Veleposlanstva.

N.J.E. g. **Ivan Orlić** u uvodnom je obraćanju upoznao članove Povjerenstva s političkim sustavom Češke Republike, posebice se osvrćući na dvodomno ustrojstvo Češkog Parlamenta i podjelu vlasti unutar njega. Posjet Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost PSBiH Odboru za sigurnost Češkog parlamenta ocijenjena je iznimno potrebnom. Istaknuo je odličnu suradnju dviju zemalja, te kako je u dosadašnjim susretima pokrenuo brojna bitna pitanja, od kojih je za najvažnije istaknuo pitanje ukidanja viznog režima za građane Bosne i Hercegovine. Dosadašnji rezultat oglada se u tome što je Češka Republika ukinula vize za nositelje diplomatskih putovnica, dok je u tijeku ukidanje viza za nositelje službenih putovnica. Također, od predsjednika vlade dobio je čvrsto obećanje da će Češka Republika za vrijeme svoga predsjedanja Europskom unijom od siječnja iduće godine učiniti sve što je u njezinoj moći na uvođenju bezviznog režima i za sve građane Bosne i Hercegovine. Češka vlada će se tijekom predsjedanja EU-om također zauzimati da Bosna i Hercegovina dobije kandidatski status za članstvo u Europskoj uniji. I u Češkom parlamentu uskoro očekuje osnivanje skupine Češko-bosanskohercegovačkog prijateljstva.

U nastavku je razgovarano i o ekonomskim čimbenicima između BiH i Češke, o pokrivenosti uvoza izvozom, o vanjskotrgovinskoj razmjeni i mjerama za njezin daljnji poticaj. Bilo je govora i o ulaganju Češke Republike u termoelektranu u Gackom, što je ocijenjeno za najveće ulaganje Češke u BiH od 1992. godine uopće. Govoreći o gospodarstvu, upoznao je članove Povjerenstva da je u tijeku animiranje javnosti kako bi Češka Republika sljedeće godine bila aktivna sudionica ZEPS-a, što u financijskom pogledu Bosni i Hercegovini donosi oko 250.000 KM gotovine.

Glede područja sigurnosti, upoznao je članove Povjerenstva kako je nedavno u posjetu Češkoj boravio i zamjenik ministra sigurnosti BiH Mijo Krešić, koji je sa zamjenicom ministra unutarnjih poslova Češke Republike razgovarao o suradnji na polju sigurnosti. Tom je prilikom između dvije zemlje potpisan Sporazum o razmjeni tajnih podataka. Veoma dobrim ocijenjeni su suradnja BiH s INTERPOL-om, projekt CIPS i uvođenje biometrijskih putovnica u BiH.

Na kraju je sa zadovoljstvom naveo kako između Bosne i Hercegovine i Češke Republike nema otvorenih pitanja.

Član Zajedničkog povjerenstva
Adem Huskić